

Jak usypano Kopiec Grunwaldzki

W niepołomickiej Bibliotece odbył się wykład historyczny poprowadzony przez p. Tadeusza Jasonka. Temat wykładu brzmiał: „Jak Wężowa Góra stała się miejscem pamięci narodowej, a Niepołomiczanie patriotami”. W 1910r. w całej Polsce obchodzono 500-lecie zwycięstwa bitwy pod Grunwaldem. To właśnie wtedy Ignacy Paderewski ufundował i postawił pomnik Grunwaldzki na Placu Matejki w Krakowie, natomiast w Niepołomicach członkowie towarzystwa „Sokół” podjęli decyzję o usypaniu Kopca Grunwaldzkiego. Historia sypania Kopca zaczęła się od tego, że w 1902r. całe społeczeństwo dało wyraz uznania dzieciom wrzesińskim, brutalnie prześladowanym przez rząd pruski. Mieszkańcy Niepołomic nie pozostali wobec tej sprawy obojętni. Niepołomicki „Sokół” postanowił uczcić bohaterstwo dzieci Wrześni bardzo uroczystymi obchodami, a na wniosek druha Stanisława Słowika postawić na tzw. Wężowej Górze krzyż. I tak usypano 2-metrowy kop-

czyk. W rocznicę Uchwalenia Konstytucji 3 Maja odbywał się na to miejsce pochód „Sokoła”. Z biegiem lat ów kopczyk uległ zniszczeniu, ze względu na brak odpowiedniej opieki i środków finansowych. Prezes „Sokoła” Mieczysława Reichenberga i druh Władysław Kowalski podjęli ideę odnowienia kopczyka z okazji 500. rocznicy bitwy pod Grunwaldem. 27 Lutego 1910r. na wniosek Andrzeja Madejskiego postanowiono, by na Wężowej Górze usypać rękami mieszkańców Niepołomic Kopiec Grunwaldzki. Sypanie rozpoczęło się 3 marca 1910r. Pierwsi do pracy stanęli mieszkańcy Niepołomic i Woli Batorskiej. Ówczesny proboszcz zezwolił na sypanie kopca nawet w niedziele i święta. Do najaktywniejszych pracowników należeli Antoni Matacz, Stanisław Słowik, Franciszek Zięba. Dzięki ofiarności Gminy, Kas Pożyczkowych i datków prywatnych złożono fundusz w kwocie 300 koron. Dla uzyskania dalszych środków wydano okolicznościowe kartki i znaczki.

Sypanie Kopca trwało pięć lat. Na ten cel przywieziono ziemię spod Grunwaldu, Litwy, Śląska. Delegacja Polonii Amerykańskiej przywiozła 500 woreczków ziemi z mogił polskich emigrantów oraz 500 dolarów na fundusz budowy Kopca. Warto dodać, że zachowały się zdjęcia robione podczas akcji sypania oraz Pamiętkowa Księga Sypania Kopca Grunwaldzkiego- najważniejsze źródło informacji o tamtych wydarzeniach. Księga przetrwała dzięki Franciszkowi Ziębie. Druh Zięba chroniąc Księgę przed Niemcami, zakopał ją w ziemi, w drewnianej skrzyni. Obecnie dokument znajduje się w Muzeum Narodowym w Krakowie, gdzie trwają prace nad jego konserwacją. Księga

zawiera tysiące zapisów, podpisów, słowa pochwały, radości, wiersze patriotyczne, informacje o złożonych datkach na budowę Kopca. Wpisani są tu Polacy z Wilna, Tarnopola, Sarajewa. Znajduje się w niej wpis Ks. Adama Sapiehy, księcia Lubeckiego, który złożył ziemię przywiezioną pielgrzymki do Ziemi Świętej. Udział w akcji sypania Kopca uważano za patriotyczny obowiązek i zaszczyt. Kopiec zakończono sypać w 1915r. Może już dziś warto zastanowić się, w jaki sposób uczcić to wydarzenie w 2015r., tak, aby Kopiec Grunwaldzki w Niepołomicach stał się dumą wszystkich Polaków.